

شماره دستور العمل

IN-۵۰۶

شرکت مخابرات استان هران

تجدد نظر

دستور العملهای اجرائی

۱۳۸۱

دستوراً لعمل نحوه بستن مفصل پیچی (خاکی)

معاونت توسعه و مهندسی

اداره کل نظارت و آزمایش و تقویل

اداره تهیه مشخصات و بررسیها فنی

«دستورالعمل نحوه بستن مفصل پیچی»

الف) کلیات

با توجه به اینکه مفصلهای پیچی مکانیکی کابلهای مسی به دلایل فنی و اقتصادی در سالهای اخیر جایگزین مفصلهای حرارتی شده است و از طرفی همچون قطعات جدیدی که وارد شبکه می‌شود از گردش کاری و روش خاص نصب پیروی می‌نماید. بنابراین لازمست قبل از هرگونه اقدام جهت بستن مفصلهای فوق الذکر شرایط و زمینه مناسب جهت اجرای کار از قبیل داشتن تجربه، مهارت، اطلاعات، آموزش و ... پیش‌بینی گردد. بدین منظور جهت بستن مفصلهای پیچی رعایت نکات ذیل ضروری می‌باشد.

۱ - رعایت کلیه نکات ایمنی و نصب تابلوهای هشدار دهنده و علائم اخطاری و محافظه و سایبان در محل چاله مفصل.

۲ - محل مفصلبندی بایستی طوری حفاری گردد که مفصلبند بتواند با آزادی عمل در آن کار نماید و همچنین خاکهای حفاری شده به گونه‌ای در بالای چاله مفصل جمع‌آوری گردد که از ریزش مجدد به داخل چاله مفصل جلوگیری شود.

۳ - پس از گودبرداری، نصب مفصل بایستی کاملاً به طور افقی در راستای کابل و در عمق استاندارد قرار گرفته و از نصب مفصلهایی که کابل آن دارای شیب و یا بصورت مورب قرار می‌گیرند به لحاظ عدم آبیندی جلوگیری بعمل آید.

۴ - مفصلهایی که بصورت چند سر به چند سر نصب می‌گردند بایستی پس از برداشتن روکش‌های اضافی کابل عمل تراز نمودن کابلها به گونه‌ای اجرا گردد که مفصل و کابلهای طرفین آن در یک راستا قرار گیرند، سپس توسط را برباند یا تایراپ کابلها را به یک دیگر محکم نمود.

۵ - باید توجه داشت میزان غلاف برداری روکش کابلها و رسیدن به مغز اصلی کابل جهت مفصلبندی به

گونه‌ای باشد که سیم‌بندی بصورت فولدبک انجام پذیرد.

۶ - پیش‌بینی و منظور نمودن زمان لازم و کافی جهت مونتاژ کامل مفصل (دقت عمل و حوصله در هر مرحله).

۷ - استفاده از ابزار و وسایل مخصوص و استاندارد.

۸ - مطالعه دقیق و کامل دستور کار (بروشور) داخل جعبه مفصل.

ب) محل نصب

این مفصل در داخل خاک و برای زوج‌بندی ۱۰ الی ۴۰۰ زوج با حداکثر ۶ سره استفاده می‌شود.

ج) طریقه نصب مفصلهای MP

توجه: قبل از انجام عملیات مفصلبندی بروشور داخل آن حتماً مطالعه شود.

۱ - بعد از باز کردن بسته محتوی مفصل از کامل و سالم بودن تمام قطعات آن مطمئن شوید.

توجه: تعداد و نوع قطعات به روی بروشور داخل جعبه نوشته شده است.

۲ - روکش‌های کابل را برای بستن مفصل به روش فولدبک به اندازه لازم بردارید.

۳ - قطر کابل را توسط متر مخصوص (داخل جعبه موجود می‌باشد) اندازه گیری نماید.

توجه: کابلها باید کاملاً تمیز و فاقد گرد و خاک باشد.

۴ - واشرهای کابل را برابر قطر کابلها اندازه گیری شده براساس اعداد مشخص شده روی واشرها برش داده و روی کابل بگذارید.

توجه ۱) واشرهای بزرگ برای ورودی و خروجی اصلی و واشرهای کوچک برای خروجی‌های فرعی می‌باشد.

توجه ۲) برای برداشتن شیارهای واشر حتی الامکان از ابزار مناسب این کار استفاده گردد.

۵- گیره های نگهدارنده کابل را به روی کابل و به گونه ای بیندید که آزادانه بتواند روی کابل حرکت کند.

توجه ۱) گیره های بزرگتر برای ورودی و خروجی اصلی و گیره های کوچکتر برای خروجی های فرعی می باشد.

توجه ۲) پیچ بلند (6 cm) مربوط به گیره های بزرگ می باشد.

۶- پس از قراردادن واشرها و گیره های نگهدارنده اقدام به زوج بندی طبق روش های متداول نماید.(فولدبک)

۷- پس از اتمام زوج بندی و قراردادن بسته رطوبت گیر، دسته سیمه های زوج بندی شده را به طوری که وسط مفصل اقرار گیرد جمع نمایید.

توجه: دقت شود در این مرحله سیم اتصال زمین نیز بصورت استاندارد نصب گردد.

۸- پس از اطمینان از تمیز بودن کابلها، گیره های نگهدارنده و واشرهایی را که قبلاً به روی کابل قرار داده اید به ترتیب فاصله های ذیل تنظیم نمایید.

-- فاصله گیره های از هم ۲۴۵ میلی متر.

-- فاصله واشرها بعد از گیره ۲۹۵ میلی متر.

-- فاصله واشرها انتهای از هم ۳۴۰ میلی متر.

۹- نوارهای آبیندی

۹-۱- نوار آبیندای نوع A:

این نوار فضای خالی مابین دو واشر کابل و همچنین داخل قرقه های مسدود کننده را پر و آبیندی می نماید.

توجه ۱) نوار آبیندی را ابتدا با دست به روی کابل کاملاً فشار دهید.

توجه ۲) نوار آبیندی به شکلی بسته شود که نوار بالبه واشرها هم سطح شود.

توجه ۳) در موقع بستن نوار از کشیدن نوار (کشیدگی) جدداً خودداری شود.

توجه ۴) در موقع بستن نوار دقت شود کاغذ روی نوار مرحله به مرحله برداشته شود.

توجه ۵) انتهای نوار را با انگشت دست به گونه‌ای فشار دهید که هم سطح واشرها گردد.

۹-۲- نوار آبیندی نوع B

این نوار فضای بین پوسته (بدنه) مفصل و محل استقرار واشرها و قرقره‌های مسدودکننده را آبیندی می‌نماید.

توجه ۱) محل قرارگرفتن نوار روی پوسته مفصل فاقد هرگونه چربی و گرد و خاک باشد.

توجه ۲) در زمان نصب، نوار کاملاً در محل استقرار خود قرار گیرد.

توجه ۳) در زمان نصب نوار کاغذ روی آن مرحله به مرحله جدا شود.

توجه ۴) از کشیدن (کشیدگی) نوار در موقع نصب جدداً خودداری شود.

۹-۳- نوار آبیندی نوع C

این نوار قسمت طولی پوسته (بدنه) مفصل را آبیندی می‌نماید.

توجه ۱) محل نصب روی پوسته فاقد هرگونه چربی و گرد و خاک باشد.

توجه ۲) در زمان نصب نوار کاملاً در محل استقرار خود قرار گیرد.

توجه ۳) در زمان نصب نوار کاغذ روی آن مرحله به مرحله جدا شود.

توجه ۴) ابتدا و انتهای نوار آبیندی نوع C روی نوار آبیندی نوع B به روی پوسته (بدنه) مفصل قرار

می‌گیرد. (OVER LAP).

● نصب نوارهای آبیندی:

۱۰- نوارهای آبیندی نوع A و B و C را به روی یکی از پوسته‌های مفصل نصب نماید.

توجه ۱) دقت شود در موقع نصب نوارهای آبیندی بعد از برداشتن روکش روی آنها کثیف نشوند.

توجه ۲) عمل نصب نوارها بصورت مرحله‌ای انجام گیرد.

۱۱- پوسته فوق را در زیر کابل‌های زوج‌بندی شده به گونه‌ای قرار دهید که پوسته روی سطح زمین

قرار گرفته و واشرها و گیره‌های نگهدارنده کابل در محل مخصوص خود قرار گیرد.

توجه: در موقع بستن پیچ‌های گیره‌های نگهدارنده کابل دقت شود فشار واردہ بر کابل سطح مقطع کابل را

از حالت دایره‌ای خارج ننماید.

۱۲- در صورتی که تعداد کابلها کمتر از تعداد سوراخهای بدنه مفصل باشد از قرقره مسدودکننده

استفاده گردد.

توجه ۱) به روی قرقره مسدودکننده نوار آبیندی نوع A پیچیده شود.

توجه ۲) قرقره‌های مسدودکننده فقط برای خروجی‌های کناری مفصل می‌باشند.

۱۳- پس از قراردادن کابل، واشرها و گیره‌های نگهدارنده (قرقره مسدودکننده) در محلهای خود اقدام

به گذاردن یک لایه نوار آبیندی نوع B به روی آنها نماید.

توجه ۱) نقطه شروع و پایان نوار باید دقیقاً در محلهای مشخص شده باشد.(به بروشور مراجعه شود)

توجه ۲) این نوار نباید هیچگونه روی هم افتادگی با نوار طولی داشته باشد.

توجه ۳) این نوار با یک وسیله مناسب (ترجیحاً با قسمت بدنه فلزی پیچ گوشتی) تمام زوایا و

فرورفتگی‌های مابین قطعات اشاره شده را پر نماید.

توجه ۴) از هرگونه کشیده‌گی این نوار در زمان نصب خودداری شود.

۱۴ - پس از انجام مراحل فوق پوسته دیگر مفصل را به گونه‌ای که واشرها و نگهدارنده‌ها،

(مسدود‌کننده‌ها) در سرجای خود قرار گرفته باشند را به روی پوسته زیرین قرار می‌دهیم.

توجه: در زمان قرار دادن پوسته و بستن نهايی مفصل به زائد های مشخص کننده و قسمت زنگ زده روی

پوسته‌ها مدنظر قرار گیرد در غیر این صورت مفصل بسته نمی‌شود.

۱۵ - ابتدا چهار پیچ بلندتر در چهارگوش مفصل (در بروشور شماره‌ها مشخص شده است) را بیندید.

توجه ۱) دقت شود واشر مربوطه در قسمت پوسته بالائی قرار گرفته باشد.

توجه ۲) پیچ‌ها به ترتیبی بسته شود که فاصله هر پوسته به ۱۰ میلی‌متر برستد.

توجه ۳) از آچار مخصوص استفاده شود.

۱۶ - بقیه پیچ‌ها را در جای خود قرار دهید.

توجه ۱) دقت شود واشر مربوطه در قسمت پوسته بالای قرار گرفته شده باشد.

توجه ۲) دقت شود پیچ‌ها در چند مرحله و بصورت ضربدری بسته و محکم شود.

توجه ۳) از آچار مخصوص استفاده شود.

توجه ۴) در صورت وجود ترک متر (TORQUE METER) جهت محکم نمودن پیچها عدد

4.5 N.M مناسب می‌باشد.

طریقه باز نمودن مفصل (برای رفع خرابی و تغییرات)

۱ - پوسته مفصل را کاملاً با وسیله مناسب تمیز نمایید.

۲ - اطراف کلیه پیچهای مفصل را تمیز نمایند.

۳ - پیچ‌های مفصل را باز نموده و توسط ابزار مخصوص و یا نوک پیچ گوشی در چهارگوش مفصل

اقدام به جدا نمودن پوسته‌ها از هم نماید به طوری که از زخمی شدن پوسته‌ها جلوگیری شود.

۴ - بعد از تغییرات لازم در مفصل با تعویض نوارهای آبیندی و پیچ‌ها و همچنین مواد رطوبت‌گیر طبق دستورالعمل بالا اقدام به بستن مجدد مفصل نماید.

(د) طریقه نصب مفصلهای MC

قبل از انجام عملیات مفصلبندی بروشور داخل جعبه مفصل حتماً مطالعه شود.

۱ - بعد از بازکردن بسته محتوی مفصل از کامل و سالم بودن تمام قطعات آن مطمئن شوید.

توجه: نوع قطعات بروی بروشور داخل جعبه نوشته شده است.

۲ - روکش‌های کابل را برای بستن مفصل به روش فولدبک به اندازه لازم بردارید.

۳ - قطر کابل را اندازه گیری نماید.

توجه ۱) از محل غلاف برداری کابل تا حد فاصل ۵ سانتی‌متر دور تا دور کابل سمباده زده شود.(محل قرارگرفتن نوار آبیندی)، سپس با پارچه تمیز کابل را تمیز نماید.

توجه ۲) دستها و کابلهای فاقد گرد و خاک و باقیستی حتماً تمیز باشند.

۴ - واشرهای کابل را برابر قطر کابلهای برش داده و روی کابل بگذارید.

توجه ۱) واشرهای بزرگ برای ورودی و خروجی اصلی و واشرهای کوچک برای خروجی‌های فرعی می‌باشد.

توجه ۲) برای برداشتن شیارها حتی‌الامکان از ابزار مناسب این کار استفاده گردد.

توجه ۳) برای هر کابل دو عدد واشر را به فاصله ۲۵ میلی‌متری از یکدیگر روی کابل در محل مناسب قرار دهید.

۵ - پس از قراردادن واشرها اقدام به زوج‌بندی طبق روشهای متداول مفصلبندی نمایند.(فولدبک)

۶ - پس از اتمام زوج‌بندی و قراردادن بسته رطوبت‌گیر، دسته سیمهای زوج‌بندی شده را به طوری که وسط مفصل قرار گیرد جمع نماید.

توجه: دقت شود در این مرحله سیم اتصال زمین نیز به طریقه استاندارد نصب گردد.

۷ - پس از اطمینان از تمیز بودن دستها و کابلها، واشرهای را که قبلاً بر روی کابل قرار داده اید در محل خود مستقر نموده و فاصله مابین واشرها را با پیچیدن نوار آبیندی (سیلینگ تیپ) بدور کابل پر نمائید.

توجه ۱) قبل از بستن نوار آبیندی در محل حداصل واشرها از منطبق بودن فاصله واشرها با محل استقرار آنها بر روی پوسته حداصل اطمینان حاصل فرمائید.

توجه ۲) نوار آبیندی را ابتدا با دست بر روی کابل کاملاً فشار دهید.

توجه ۳) نوار آبیندی به شکلی بسته شود که نوار بالبه واشرها هم سطح گردد.

توجه ۴) در موقع پستن نوار آبیندی از کشیدن نوار (کشیدگی) جدداً خودداری شود.

توجه ۵) در موقع بستن نوار آبیندی دقت شود کاغذ روی نوار مرحله به مرحله برداشته شود.

توجه ۶) انتهای نوار را با انگشت دست به گونه ای فشار دهید که هم سطح واشرها شود.

۸ - در صورتی که از تمام سوراخهای ورودی و خروجی بدنه مفصل استفاده نگردد برای مسدود کردن سوراخها از قرقره های مخصوص استفاده می شود.

۹ - قرقره های مسدود کننده را برای قراردادن در محل مخصوص آماده کنید.

توجه ۱) محل قرار گرفتن نوار آبیندی بر روی قرقره ها حتماً فاقد هر گونه چربی و گرد و خاک باشد.

توجه ۲) نوار آبیندی را ابتدا با دست بر روی قرقره مسدود کننده فشار دهید.

توجه ۳) نوار آبیندی به شکلی بسته شود که نوار بالبه قرقره هم سطح شوند.

توجه ۴) در زمان نصب نوار کاغذی روی آن بصورت مرحله ای جدا شود.

توجه ۵) از کشیدن (کشیدگی) نوار در موقع نصب جدداً خودداری شود.

توضیحات: بدینهی است عملیات بند ۹ همراه با نکته‌های ۱-۵ برای سمت دیگر مفصل اجراء می‌گردد.

فاصله واشرها را با محل قرارگرفتن ببروی (پوسته) قاب مفصل حتماً اندازه‌گیری و منطبق شود.

۱۰ - یکی از پوسته‌های مفصل را در زیر کابلهای زوج‌بندی شده به گونه‌ای قرار دهید که پوسته

روی سطح صاف زمین قرار گرفته و واشرها (قرقره‌های مسدودکننده) را در محل مخصوص خود

خود بروی بدنه مفصل قرار دهید. (شکل داخل بروشور)

۱۱ - نوار آبیندی کروی شکل (سیلینگ کورد) را در راستای مفصل و در محل مخصوص خود

قرار دهید.

توجه کلی: در کلیه مراحل اجرایی مخصوصاً هنگام بستن نوارهای مخصوص آبیندی از تمیز بودن دستها

و محل پیچیدن نوارها مطمئن شوید.

توجه ۱) این نوار قسمت طولی پوسته (بدنه) مفصل را آبیندی می‌نماید.

توجه ۲) محل نصب روی پوسته مفصل فاقد هرگونه چربی و گرد و خاک باشد.

توجه ۳) در زمان بستن نوار، مطمئن شوید که نوار کاملاً در محل مخصوص خود استقرار پیدا

کرده باشد. (شکل داخل بروشور)

توجه ۴) در زمان نصب نوار، کاغذ روی آن بصورت مرحله‌ای جدا شود.

۱۲ - پس از انجام مراحل فوق پوسته دیگر مفصل را به گونه‌ای که واشرها و مسدودکننده‌ها و

نوار آبیندی کروی شکل در سر جای خود قرار گرفته باشند را بروی پوسته زیرین قرار می‌دهیم.

۱۳ - پیچ‌ها در محل مربوطه قرار گرفته و نسبت بستن آنها اقدام می‌گردد.

توجه ۱) دقت شود واشر فلزی مربوطه در قسمت بالائی قرار گرفته باشد.

توجه ۲) برای بستن پیچ‌ها از آچار مخصوص استفاده شود. (طبق شماره‌ای اعلام شده در بروشور)

توجه ۳) دقت شود پیچ‌ها در چند مرحله و بصورت ضربه‌ری و با ابزار مخصوص (ترک متر

محکم شود. (حداکثر نیرو ۲ کیلوگرم بر سانتی متر مربع می‌باشد)

۱۴ - بست مریوطه بروی پوسته های مفصل (بجز سایز MC1) در طرفین مفصل قرار گرفته و با پیچ گوشتی مناسب اقدام به بستن آن می نمائیم. (بست مردنظر در ورودی و خروجی های اصلی استفاده می شود)

۱۵ - طریقه بازنمودن مفصل (برای رفع خرابی و تغییرات)

۱ - پوسته مفصل را کاملاً با وسیله مناسب تمیز نمائید.

۲ - اطراف کلیه پیچهای بست گلوئی بدنه مفصل را تمیز نمائید.

۳ - بست گلوئی مفصل را باز نمائید.

۴ - پیچ های مفصل را باز نموده و توسط ابزار مخصوص و یا نوک پیچ گوشتی در چهار گوشه مفصل اقدام به جدا نمودن پوسته ها از هم نماید. به طوری که از زخمی شدن پوسته ها جلوگیری شود.

۵ - بعد از تغییرات لازم در مفصل با تعویض نوارهای آبیندی و پیچ ها و همچنین مواد رطوبت گیر طبق دستورالعمل فوق اقدام به بستن مجدد مفصل نماید.

تبصره ۱: در مورد مفصلهای چند سر به چند سر باید توجه داشت که هنگام تراز مفصل ورودی و خروجی کابلها به گونه ای باشد که در هنگام خمش شکستنگی و یا ترک خوردنگی روی کابلها ایجاد نگردد.

تبصره ۲: رعایت شعاع خمش کابلها به هنگام ورود و یا خروج از مفصل الزامی است و در نهایت قرار گرفتن کابلها از لحاظ قوس محیط و ازکم به زیاد رعایت گردد. (غیر ضربدری بودن)

تبصره ۳: جهت جلوگیری از رسوب و نشست خاک و مواد کانی داخل خاک بر روی قسمتهاي بیرونی مفصل مخصوصاً پیچ های مفصل روکش نایلونی مفصل را بر روی مفصل بکشید.

تبصره ۴: بعد از اتمام کار مانند کابلهای خاکی روی آن را به وسیله ماسه نرم مرغوب و استاندارد پوشانید و از کمپیت مکانیکی روی آن جدداً خودداری شود.